

Joel qillqa hinallataq Laodicea Ilaqtapi qanchis p'unchaymanta puchuq Adventista Iglesiam — Kinsa Chunka Pusaqniyuq

Jeff Pippenger

2026-01-30

Kimsa chunka pusaqniyuq

Hanaq Panta T'ant'a pruebanqa karqan omega prueban disipulokuna kayninpaq Jesuspa p'unchayninkunapi, hinaspapas karqan omega, maná pruebaywan tupanakuspa, chaymi rikuchisqa kachkan alpha nisqapi ñawpa Israelpa pacton historiapi. Qallariynin karqan maná; tukuynin karqan Hanaq Panta T'ant'a. Omegaqa sapa kuti aswan hatunmi, chayrayku aswan hatun disipulokunapa saqisqanku Capernaumta señalan Cristopa historiapi omega hina, hinaspa disipulokuna kaynin pruebaypi.

Chaymantataqmi Jesúsqa discipulonkuman nirqan: Sichus pipas qatiyta munawan chayqa, kikinta ñak'ariychun, cruzninta aparichun, hinaspa qatiwachun. Pipas kawsayninta waqaychayta munanqa, chinkachinqa; ichaqa pipas ñoqarayku kawsayninta chinkachinqa, tarinqa. Imataq runaqa allinta tarinman, llapa kay pachata atipaspa, ichaqa almanta chinkachispa? O imatataq runaqa qonman almampa rantinpi? Runapa Churinmi hamunqa Taytanpa glorianpi angelninkunawan kуска; chaypitaq sapankamaman kutichinqa ruwasqankuman hina. Cheqaqtapuni niykichis: kaypi sayashaqkunamanta wakinkunaqa mana wañuyta mallispaqa qawanqaku Runapa Churinta reinonpi hamuqta. Mateo 16:24–28.

Capernaumqa huk omega pruebaymi. Capernaumpi pruebaqa chunka sipas kunapa rimaypi aceitepa pruebanmi; chayqa chawpi tutapi qapariymanta qallarín, hinaspataq huk pacha qallarín mana yuyaysapa sipas kunakuna mana aceiteyuq kasqankuta reqsichkanku. Chaymantataq manchariyta qallarikunku Domingo kamachikuypa wisq'ay punkuman asuykuspa, Juan 6:66 nisqapi Capernaumpi crisiswan rikuchisqa hina. Profecía hinaqa paykunaga “p'enqakunku.”

Qhawariychisqa, Señor Dios nisan: “Hamunqaku p'unchawkuna, chaypi ñoqaqa hallp'api yarqayta cachasaq; mana t'antapaq yarqaychu, mana unupa yakunaychu, aswanpas Señorpa siminkunata uyarinapaq yarqaymi. Hinaspan paykuna huk lamar qochamanta huk lamar qochakama, chinchaymanta inti llusqsimuyninkama purinqaku, muyurinankupaq kallpachakuspa Señorpa siminta maskhanankupaq, ichaqa manam tarinqakuchu. Chay p'unchawpi sumaq sipaskuna, wayna qharikunapas yakumanta wañuy onqoywan urmaykuchkanqaku. Samariapa huchanrayku jurakukuqkuna, nispanku: ‘Dan Ilaqtayki diosniyki kawsan’; hinaspa: ‘Beersebapa ñanninqa kawsan’; paykunallataq urmanqaku, manataqmi hayk'aqpas kutimunqakuchu.” Amos 8:11–14.

Kapernahúm Ilaqtapi omega pruebaqa rikch'akunmi chay omega pruebaman, mayqinchus qatiqnin 2024 watapi cimientota churak testman. Omega pruebaqa chaypi kasqanmi, maypichus noviata sellasqa kanan Domingo kamachiy manaraq chayamuchkaptin. Chaypim t'aqanakuyqa wiñaypaq

tukukuypi takyasqa qhiparinqa, payqa llump'aqña kaptinmanta, mana mastaqmi mana aylluyuq runakuna (Gentiles) Jerusalén llaqtata purinqachu wiñaypaq.

Señorpas Sionmanta oqarinqa, Jerusalénmantataq siminta rimarinqa; hanaq pacha, kay pachapas kuyurinqaku. Ichaqa Señorqa llaqtanpa suyasqanmi kanqa, Israelpa churinkunap kallpankutaqmi kanqa. Chayhinapi yachankichik noqam Señor Diosniykichik kasqayta, Sionpi tiyasaqta, santo orqoypi. Chaymantapachan Jerusalénqa santón kanqa, manataqmi wak llaqtamanta runakunaqa mayqenpas chaymanta pasankqachuña.

Chay p'unchaypi pasaránqa: urqukunaqa mushuq vinowan sut'inqaku, moqokunaqa ñuñuwan purinqaku, Judápa llapa mayunkunataq yakuwan hunt'asqa phawinqaku, Señorpa wasinmantataq huk pukyu lloqsimunqa, hinaspa Sitim pampata unuyninqa.

Egiptoqa ch'usaq tukusqa kanqa, Edompas ch'usaq purunman tukusqa kanqa, Judápa churinkunapa contranku ruwasqa qhasqu kayrayku, paykunaqa mana huchayuq yawarta allpankupi ichhaykusqankurayku. Ichaqa Judáqa wiñaypaqti tiyanqa, Jerusalénpas miraymanta miraykama. Ñoqaqa paykunapa yawarninta pichasaq, mana pichasqayta: Señorqa Sionpi tiyakun. Joel 3:16–21.

Jerusalén llaqtam huchamanta ch'uyanchasqa kachkan taripaq taripaypa qhipa kuyukuyninkunapi, Zacarías qillqapa kimsa kaq kapítulopin, maypichus yuraq linu p'acha Filadelfiayoc Josuéman qusqa kachkan q'añu Laodiceayoc p'achata rantinampaq. “Chaymantaqa Jerusalén llaqtam ch'uya kanqa, manañataqmi mana llaqtayoq runakuna payta pasankqachu,” trigotaqa zizáñamanta rakispa ñawpaq rurukuna hina huñusqa kaptin. Kayqa omega pruebaypi pasan, hinallataq pasan hanaq pacha ventanakuna kicharisqa kaptin, Jesús joyakunata kajonman wikch'uspataq kay pachaman nin: “hamuychis hinaspa qhawariychis.” “Hamuychis hinaspa qhawariychis” suyuykipaq unanchaqniyta, noviyta, Leví runakunamanta haywariysqayta ñawpaq p'unchaykunapi hina. “Hamuychis hinaspa qhawariychis” temployta, joyakuna hunt'a kajonniyta—sapa hukninpas allichasqa gloriaq qhapaq suyu coronanman huknin parte kanampaq.

2024 watapi alpha kamachiyqa, templopa omega pruebaymanmi pusamun. Omega pruebayqa hanaq pacha ventanakuna kichasqa kaptinmi pasan, chayqa kasaranapaq novia pay kikinta wakichisqan p'unchawmi. Mana yuyaysapalla vírgenes nisqakuna, llulla thak kaywan qispisqa kashaymanta willakuyninkuta, qhipa para willakuyta, kichasqa ventanakunamanta wayra paqarichin, kay historiapa willakuyninqa inti lloqsimuy wayrapa willakuynin kasqanrayku. Chay willakuyqa Isaiaspa sinchi wayranmi, inti lloqsimuy wayrapa p'unchawninpi hark'asqa; chay hinallataq Juanpa tawa wayrankunami, pachak tawa chunka tawayuq waranqakuna sellasqa kanan pacha hark'asqa kachkan.

“Angelkuna tawa wayrakunata hap'ispa kachkanku, mana allin phiñasqa kawalloman rikch'achisqa, qispiyta munaspa p'itiykuspa llapan kay pachap umanpi phawamuyta munan, ñanninpita wañuchiya chinkachiytawan apaspa.”

“¿Wiñay pachaq verygenninpi puñusunchu? ¿Qasilla, chiri, wañusqa hina kasunchu? ¡Ay, ima allinmi kanman iglesiakunanchikpi Diospa Espíritunpas samayninpas llaqtanman samasqa kananpaq, chayhina paykuna chakinkupi sayarispa kawsanankupa!” Manuscript Releases,

Islampa inti wayra willakuyninta mana chaskiqkunaqa, wayrawanmi ventanata llusichisqa kanku—chay wayraqa kikinmi paykunap hatarikuyninpa unanchan. Pantasqa yachachiypa q'upaqa wiñaypaqmi yapakusqa kachkan mana yuraq aceiteyuq upa t'aqaman. Efraínqa hukmanta yapakusqaña ídolo niskankunaman. Paykunaqa sellasqa pacha yachaypa wiñayninta, hinallataq kinsa kaq ay nakuypa Islamwan tinkuchiyninta mana chaskirqankuchu. Diosqa llulla qhepa para willakuyninkupa hatun kayninta “p'enqayman” tikraykunqa.

Llaqtaykunaqa yachay pisi kasqanraykum chinkachisqa kanku: qanmi yachayta qhesachirqanki, chayrayku noqapas qantapas qhesachisqayki, amañña ñoqapaq sacerdote kanaykipaq; Diosniykupa leyninta qonqarqusqaykirayku, noqapas wawaykikunatapasp qonqarusaq.

Imayna wiñaptinkuqa, chhaynallataq huchallikurqaku ñoqapa contraypi; chayraykun ancha kayninkuta p'enqayman tikrarichisqa. Paykunaqa llaqtaypa huchanta mikunku, hinaspataq sonqonkuta churanku mana allin ruwayninkuman. Hinan kanqa, imayna runa, chhayna sacerdote; ñoqataq ñanninkumanta castigasqayki, ruwayninkuman hina kutichisqa. Mikunqaku, ichaqa mana saqqusqa kanqachu; wachukuyninkupi purinqaku, ichaqa mana miranqachu; Señor nisqata uyariyta saqerqankurayku. Wachukuq kay, vinopas, mosoq vinopas songota qichunku. Llaqtayqa k'aspi diosninkumanta yuyaytapuni tapukun, tukruyninmi paykunaman willakun; wachukuyniyuq espírituynmi pantachirqan, paykunataq Diosninkumanta karunchasqa wachukuq hina purirqaku. Orqokuna patapi sacrificiota haywanku, urqkunapipas inciensa rupachinku, encina sach'akuna, álamo sach'akuna, olmo sach'akuna uranpi, llantun allin kasqanrayku; chayraykun ususiykikuna wachukunqaku, warmiykikunapas waq qharikunawan huchallikunqaku. Mana castigasqachu ususiykikunata wachukuptinku, nitaq warmiykikunata waq qharikunawan huchallikuptinku; paykunapura warmi wachukuqkunawan t'aqasqa purinku, hinaspataq q'ala warmikunawan sacrificiota haywanku; chayraykun mana entiendenkuq llaqtaqa urmanqa.

Ichaqa, Israel, waynaqkuna hina qampis huchallikunki, chaywanpas ama Judáqa huchallichunchu; amataq riychikchu Gilgalman, nitaq wichariychikchu Bet-avénman, amataq juraychikchu: “Señorqa kawsanmi” nispá. Israelqa qhipaman kutiq wakachaq hina llusp'inqa; kunanqa Señorqa paykunata michinqa hatun pampapi huk malta ovejata hina.

Efraínqa ídulokunawan hukllayasqaña kachkan; sapallanta saqey.

Upayninkuqa q'aymiyuqmi: mana sayk'uspa qhellikuyta ruranku; kamachiqninkuq warmiqa p'enqaywanmi munan, “Qowaychik” nispá. Wayraqa riphrankunapi watasqañam payta aparin, hinaspan sacrificiokunamanta p'enqakusqankuchik. Oseas 4:6–19.

Qupachisqa q'upaqa iskaynintaqmi: mana yuyayniyuq sipaskunata, hinaspa pantasqa yachachikuyninkutapas, maymanchus paykuna huñusqasqa kashanku, chaykunatapasp. Imatachus mikhusqanchik, chaymi kanchik; paykunan inti lloqsimuq wayramanta willakuyta qhesachirqaku, llullakuytataq akllarqaku, chay llullakuyqa qhepanta sinchi pantachiyta apamun, hinaspan llulla thak kaywan hinaspa qispichisqa kawsaywan, qhepa para willakuyninkuman huñusqa tukurqaku.

Joelpa musuq vinonqa siminkumanta kuchusqa kashan, chaypi Jeremias Diospa simin tukusqan kashan.

“Cheqaqta qhispi chiqapta mana mana runakunaqa Qhipaqnin kamachiqninta cheqaqchkanaku. Diospa kamachikuyninta saruchkaspaqa, Kamachiqa atiynta ñuqanchikman chinkachkanaku. Llulla yachachiykunamanta, yuyaychaykunamantawan huak’ata rurayqa, mallki utaq rumi huak’ata rurayman hina facilmi. Diospa kaynin simikunata mana allinta rikuchispaqa, Satanás runakunata pusamun Paymanta llulla kayniyuqta yuyaychanankupa. Achkha runakunapaqqa, Jehovápa rantinpi huk yachay-sapalla huak’a tiyarin; ichaqa kawsayniyuq Diosqa, imayna kasqanmanta Simiypi, Cristo-pi, kamasqa imakunapa rurayninkunapipas rikuchisqa kasqan hina, aswan pisi runakunalam yupaychanku. Waranqa runakunaqa sallqa kayta dioschaychanku, chaywanpas sallqa Diosninta ñegarparispa. Huk rikch’ayninpi kaptinpas, huak’achakuyqa kunan p’unchay cristianokuna ukhupipas kachkanmi, hinallataqmi ñawpa Israelpa chawpinpi Elíasqa p’unchayninkunapi karqa. Achkha yachaysapa nisqa runakunapa Diosnin, filósofokunapa, qillqaq takiqkunapa, polítikokunapa, willanakuy qillqaqkunapa Diosnin — sumaq allichasqa, moda munasqa tantanakuykunapa Diosnin, achkha hatun yachay wasikunapa, universidádkunapapas, wakin teología yachachina wasikunapapas Diosnin — Feniciapa inti-dios Baal-mantaqa mana anchata aswan allinchu.” The Great Controversy, 583.

Millerpa musquynpi cheqaqwan llullaqa t’aqasqa kaptin, wayraq llulla aqllasqa sipaskunata apapun, ichaqa Señorqa kichasqa ventanapa omega ukhupi pruebanpi kaspas kasqanpi qespichisqa noviantan sellan.

Qhawariychik, ñuqaqa kachasaq willakuyniyta, paytaq ñawpaqniypi ñanta wakichinqa; hinaspa Señor, mayqintachus maskhashankichik, usqhayllam templonman hamunqa, arí, pactopa willakuqnin, mayqintachus kusikunkichik paypi: qhawariychik, payqa hamunqapuni, nin Tukuy Ayllukunapa Señor. Ichaqa, pim atipanqa hamuynin p’unchayta muchuyta? pintaqa sayanqa rikurimuptin? imaraykuchus payqa hinam qori ch’uyanchiq nina hina, hinaspa p’achakuna taqsachiq jabon hina. Paytaq tiyaykunqa qolqeta ch’uyanchiq hina, llimp’ichiq hina; hinaspa Levípa churinkunata ch’uyanchanqa, qori hinataq qolqe hinataq paykunata llimp’ichinqa, chayhinaqa Señorpaq ofrendata haywanankupaq chiqap kaypi. Chaymantataq Judápa Jerusalénpa ofrendan Señorpaq sumaqmi kanqa, ñawpa p’unchaykunapi hina, ñawpaq watakunapi hina. Malaquías 3:1–4.

Levípa churinkunaqa Aaronpa uywapa rikch’ayninwan rurasqa pruebanpi, chaymanta huk kutitay Jeroboampa uywapa rikch’ayninwan rurasqa pruebanpipas cheqaq kasqa levitakunapa churinkunam. Paykunapa uywapa rikch’ayninwan rurasqa pruebata pasaqkuna, chay pruebanwanmi wiñay kawsayninkupa destino-nkuq kamachisqa qatiynin churan, hinallataq ñuqanchik sellasqa kananchikpaq manaraq, paykuna pasanman prueba.

“Señorqa sut’ita rikuchiwashan uywakunapa rikch’ayninqa kamasqa kanqa manaraq pisi kaypa punku wisq’akusqa kashaqtin; chayqa Diospa llaqtanpaq hatun pruebam kananpaqmi, chaywanmi wiñay kawsayninpa churasqanqa nisqa kanan.”

“Kaymi chay pruebam Diospa llaqtan runakuna sellasqa kanankupaq ñawpaqta kapunan. Llapaqnin Diosman cheqaq kasqankuta rikuchişkuna, paypa ley-ninta waqaychaspa, hinaspa llulla sábado-ta mana chaskispa, Señor Dios Jehovápa unanchan uranpi churakusqanku, hinaspa kawsaq Diospa sellonta chaskinqaku. Hanaqpachamanta paqarimuq cheqaqta saqeşkuna, hinaspa domingo sábado-ta chaskiškunaqa, uywapa señalta chaskinqaku” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 976.

La prueba de la imagen de la bestia es la prueba que precede a la prueba de la marca de la bestia en la ley dominical, y debe ser superada antes que se cierre la puerta.

Kay suyaymi pruebankam, chaymi cheqaq runakunata chuyañachin, hinaspataq cheqaq runakunata mana cheqaq runakunamanta t’aqan. Chay pruebankapi Daniel, Sadrac, Mesac, Abed-nego ima, Babilonia llaqtapa mikhuyninta mikhurqanku chaykunamanta aswan sumaq rikch’akuq, aswan wirayuqtaq tarisqa kanku. Huk claseqa Hanaq Pachapa t’antanta mikhurqan, huknintaq Babiloniapa t’antanta. Chayqa Capernaum sinagogapi t’antamanta pruebankam.

Hawapi rikurispapa, kay pacha pruebaypi kashanchik chayqa, uywaqpa rikch’ayninpa pruebanmi, Estados Unidos ukhupi iglesiatawan estadotawan huñusqa kasqanmanta. Ukhu kaq tinkuchisqa pruebayqa huk clase vírgenes nisqakunata reqsichin, paykuna runa kaypa rikch’ayninta rikuchinku; hukñataq clase vírgenes nisqakunata, paykuna Divinidadpa rikch’ayninta runa kaywan kуска rikuchinku. Malaquíás levitakunapa ch’uyanchasqa kasqanta, hinaspa qichusqa kasqanta reqsichisqan qhipamanmi, Diosqa huk pruebatam churayta munan.

Hamut’asqaykimanmi taripanakama; hinaspan utqaylla testigo kasaq layqakunapaq contra, wachuqkunaq contra, llulla jurakunaq contra, llamk’aqpa pagonta qichuqkunaq contra, viudata, waqchata ñak’arichişkunaq contra, karu llaqtamanta hamuqta derechomanta qichuqkunaq contra, mana ñoqata manchakunkuñachu, nispa Señor de los ejércitos.

Ñuqaqa Señor Diosmi kani, mana tikrakuqchu; chayraykun Jacobpa churinkuna mana tukukuchisqachu kankichik. Malaquíás 3:5, 6.

Ñawpaq kaq pruebam Diosman manchakuymi, hinaspa Pacto Qispichiqa pruebanta mana atipasqakunaqa chaymanta pisqa huch’achaykunawan rimapayakunku, sapa ujta sapa mana yuyaysapa sipaspaq: wakcha, llaqusqa, qhapaq kaymanta mana kapuq, ñawsa, q’ala; pisqa profetikuq kayninkuna pisqa mana yuyaysapa sipaskunapaq, “hinaspa manam ñoqata manchakunkichu” nisqapi huñusqa. Kaykunaqa chay ñawpaq, sayariq alpha pruebayta mana atipasqakunami. Mana atiparqanku, imaraykuchus mana entienderqankuchu Diosqa hayk’aqqas mana tikrananta. Kaykunaqa 2024 watapi chay ñawpaq, hawapi rikuriq alpha pruebayta mana atipasqakunami.

“Ñawpaq pacha historiapi yachakuykuna kanmi; chaykunamanmi yuyayman churakuy waqyasqa, llapa runakuna entiendenankupaq Diosqa kunanpas kikillan ñankunapi llamk’asqanta, imaynan wiñaymanta rurasqa kasqanta hina. Paypa makinqa rikuylla kachkan paypa rurayninpi hinallataq nacionkunapa chawpinpipas kunan, kikillantataq imaynan kasqanta, evangelioqa ñawpaq kuti Adammanta Edénpi willasqa karqan chay p’unchaymanta pacha.”

“Kanmi tiempu kan kanku puntukuna tikraypaq nacionkunapa hinaspa iglesiapa historiankupi. Diospa providencianpi, chay sapa kuti sasachakuykuna chayamuchkaptin, chay pachaqa k’anchay qusqa kan. Chayta chaskisqa kaptinqa, espiritupi wiñay ñawpaqman puriy kan; chayta rechazasqa kaptinqa, espiritupi urmay hinaspa buque p’akikuy hina usukuy qatipayan. Señorqa Palabranpi rikuchirqa evangelio paqariq kallpawan rurayninta, imayna ñawpaq pacha rurasqa kasqanta, hinaspa imayna hamuq pachapipas kasqanta, tukukuq maqanakuykama, maypachachus Satanaspas agencianakuna qhepa musphaykuy hatun kuyuriyninkuta ruwankaq.” Bible Echo, August 26, 1895.

Laodiceapi kaqkunaqa mana rikunchu Diospa runakunawan rurayninca wiñayllam kikin kasqanta. Sichus k’anchay, icha aceiti chaskisqa kanman, chayqa bendiciónmi kan; mana chayqa, buquepa llump’ay tukuymi kan.

Ñawpa pachakunapi hanaq pacha Yupaychay Apu Diosqa pakasqan yachayninkunata willaqnin profetakunaman rikuchirqa. Kunan pacha hinallataq hamuq pachaqa paypaq sut’i kachkan. Diospa siminqa pachakunata purispa waqyarín, runaman imakuna pasanamanta willaspa. Qhapaq rey kuna, kamachiq prinsipekunapas, churasqa p’unchayninkupi chiqninman yaykun. Paykunaqa yuyanku sapan munayninkuta hunt’achkasqankuta; ichaqa cheqaqpiqa Dios rimarisqan simita hunt’achkanku.

“Pablo nin: Diospa runakunawan ñawpaq pachakunapi imayna rurakusqanpaq qillqasqakunaqa ‘qillqasqa kanku noqanchis yuyaychanaykupaq, pichus kay pachapa tukukuyninkuna chayamusqankuman hina.’ Danielpa willakuyninqa qowasqanchis kachkan noqanchis yuyaychanaykupaq. ‘Señorpa pakasqanqa payta manchakunawanmi kachkan.’ Danielpa Diosninca kunankamapas kawsanmi hinallataq kamachin. Payqa mana hanaq pachata wichqarqanchu llaqtanpaq. Imaynachus judiokunapa pacha kasharqa, hinallataqmi kay pachapipas Diosqa pakasqankunata rikuchin sirviqninkuna profetakunaman.”

Apóstol Pedro ninmi: “Noqaykupaqa aswan aswan allin takyasqa profecía simita kan; chayman uyarisqaykichik allinmi, yana tutayasqa maypipas k’anchariq achki hina, p’unchay paqariqkama, ch’aska paqariq sonqoykichikpi lloqsimunankama. Kayta ñawpaqta yachaspa: Qelqasqa profecíaqa manam pipa sapallan yuyayninmanta hamuq sut’inchaychu. Profecíaqa manam unay p’unchawkunapi runapa munayninraykuchu hamurqa; aswanpas Diospa ch’uya runankunaqa rimarqanku Santo Espíritu oqarisqan kaspas.”

Mana iñiyuqkuna, mana Diostaqa yupaychaqkunaqa manan riqsinku pacha tiempokunapa señalkunapa ancha importancianta, imaynachus profétic simipi willasqa karqa chayta. Mana yachaypi kashaspankuchá mana munankuchu chaskiyta chay inspirasqa qillqasqa willakuyta. Ichaqa sutinpi cristianokuna kasqankuta rimakuqkuna, hatun ÑOQA KANI nisqaqa imayna ñankunatawan imamanta rurasqankunatawan llamk’achisqanmanta asispalla rimashaspanku, paykuna kikinkunata rikuchinku Qillqakunamanta hinallataq Diospa atinakuyinmantapas mana yachaq kasqankuta. Kamaqnin yachanmi allinta imayna elementokunawanmi runa kaypi tratayta kanan. Payqa yachanmi ima mediokunatam llamk’achinan munasqan resultadokunata tarinanpaq.

Runaqa simin panta kutichin. Pipas runakunapa rimayninkunapi atinikuspa hapipakunkuqa allinmi mancharinqaku; imaraykuchus huk p'akisqa barko hina huk p'unchaw rikurinqaku. Diospa Simiqa mana pantayniyuqmi, wiñaypaqmi sayan. Cristoqa nin: “Cheqaqtapuni niykichis: hanaq pacha kay pachawan chinkachkaptinpas, kamachikuymanta mana imapas chinkaqqchu, ni huk huch'uy qillqapas, ni huk aswan huch'uy señalpas, llapa hunt'akunan kama.” Diospa Simiqa wiñay kawsaypa mana tukukuq watakunantinpi sayasqallam kachkan. Youth Instructor, December 1, 1903.

Diosqa manam hayk'aqpas tikranchu, hinaspataq imaynachus sapa kuti ruramurqan, chay kikin ñankunallapim llamk'an.

“Kay pachapi Diospa ruwasqanqa, sapa pacha wiñaykama, llapa hatun allinchaykunapi otaq religiónmanta kuyuykunapi, ancha rikch'akuq kikinchasqa kasqanta qhawachin. Diospa runakunawan ruwasqan kamachiykunaqa wiñaypaq kikinllam kanku. Kunan p'unchaykunapi kaq ancha importaqa kuyuykunaqa ñawpaq p'unchaykunapi kaqkunawan tupachisqa kanku, chaymanta ñawpaq watakuna iglesiapa experiencianqa kay p'unchayninchispaq ancha chanin yachachiykunata apamun.” The Great Controversy, 343.

Malaquías qhelqapa kimsa kaq rakiykimanta tawa ñiqinkama rikuchin ñan waqichiq willakuqta, Pacto-pa Willakuqninpaq; chaymantataq Levípa churinkunapa pichayta hinaspa chuyanchayta. Chaymanta Señorqa Laodiceaman taripayta rimarin, paykunaqa Diosta mana manchakusqankuta reqsichispa; chayqa kinsa kaq angelpa qallariy, alfa pruebanpi pantasqankuta niyta munan. Mana manchakuyñinkuqa yachayta munaychaspa qichusqankuta rikuchin, hinaspa mana chaskisqanku yachaypa contexto-ninqa ñanta waqichiq willakuqpa historianta chaskiyta, hinaspa qhepanpi hamuq Divino Willakuqpa historiantawan. Llapa profetakuna qhepa p'unchaykunata reqsichinku, hinaspa mana ima rayku kanmanchu llulla reformatorio kuyuyta reqsichiyqa, cheqaq kaq mana kasqanman hina.

“Ichaqa supayqa mana qhellaqachu karqa. Kunanqa yuyarirqanmi imatachus llapa wakin allinchay kuyuykunapi rurasqanta—llaqtanta pantachinampaq hinaspa chinkachinampaq, cheqaq ruwanakuna rantinpi llullaq rikch'ayninta paykunaman churaspa. Imaynatachus ñawpaq kaq pachak watapi cristiano iglesiapi llulla Cristokuna karqanku, chay hinallataq chunka soqtayuy pachak watapi llulla profetakunapas rikurirqanku.” The Great Controversy, 186.

Malaquías kimsa ñiqi soqta ñawpaq versículokunapa contextoqa huk pachayachaq kuyuypi pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa levitakunata pichaymanta q'umichiywanmi kashan. Amerikapaq hamuq pachaqa ichaqa chaylla kuyuy kanqa, utaq achka llullaq rikch'akuqkunamanta hukninmi kanqa. Chaymantataq Malaquías nin:

Ñawpaq taytaykikunaq p'unchayninkumantapacha qankunaqa karunchakunkichik kamachiykunaymanta, mana kasukuspataq waqaychankichikchu. Kutirimuychik ñuqaman, chaymantataq ñuqapas kutirimusaq qankunaman, nispa Rimayta nispa Tukuy Atiyniyuq Señor. Malaquías 3:7.

Tawa rebelión progresiva chay tawa miraykunapiqa Joel qillqap qallariyninmi, churasqanninmi; kaypi Malakiaspas chay kikillan progresiva rebeliónta reqsichin, nisan: “qamkunaqa taytaykichej p’unchayninkunamanta pacha karunchakuspankichej purirqankichej.” 1863 watamanta pacha, ñawpaq rebeliónpa ñawpaq miraynin taytankunapa p’unchayninkumanta, astawan astawanraqmi Diosmanta karunchakuspanku. Paykunapa mana tukukuq juchankumanta willakusqa sentenciataqa Laodicea waqyakuyninmi pisiyachin, llakisqa tonokunapi prometespanku, sichej kutirikuyta munaykuman karqan chayqa, Diospas paykunaman kutirimunman.

Ichaga qankuna nirqankichik: “¿Imapitaq kutirimusunchik?” ¿Runaqa Diosmanta suwaqchu kanman? Chaywanpas qankunaqa suwakuwankichikmi. Ichaga qankuna ninkichik: “¿Imapin suwakuykiku qanta?” Diezmokunapi hinallataq ofrendakunapim. Ñakasqa kankichik ñakasqawanmi, imaraykuchus qankunaqa suwakuwankichik, kay llaqta hunt’api runakunapas.

Apamuychis llaqa diezmokunata waqaychana wasiman, wasiypi mikuna kananpaq; chaywan kunan pruebaychisway, nispa Señor de los ejércitos, mana qankunapaq hanaq pachapa ventanan-kunata kicharisaqchu, hinaspa qankunaman huk bendicionta tallispa qosqaykita, chaskinaykipaq mana atipanaykikama.

Qankunapaqmi ñuqa mich'asaq mikhukuqta, mana allpaykichispa rurunkuypa rurunkunata chinkachinanpaqchu; mana takllaykichispa uvas sach'aykichis chakrapi rurunta p'akispa urmachinqachu manaraq p'unchaynin chayamuchkaptin, nispa Señor de los ejércitos. Hinallataq llaqa nacionkuna saminchasqa nisunkichik: qankunaqa kusichikuypaq allpallam kankichik, nispa Señor de los ejércitos. Malaquías 3:5–12.

2024 watapi alfa nisqapaq hawapi sayasqa aswan hatun t’aqwiyya qatiykun 2026 watapi capstone nisqapaq ukhupi t’aqwiyyan. Chay capstone nisqa t’aqwiyya hanaq pacha ventanakuna kichasqa kaptinmi pasan, chay kichasqa ventanakuna riqsichisqa kashan kimsa cheqakunapi, iglesia triunfante nisqapa contextonpi, chaykunaqa Malakías kimsa, Millerpa musquynin, hinaspa Apocalipsis chunka isqunniyuqmi. Malakíasqa alfam, Millerpa musquyninqa chawpim, Apocalipsisqa omegam. Chay t’aqwiyya Cristowanmi rikuchisqa, allpa pichana runa hina, joyakunata cajonman wixch’uykuspa. Chay joyakunaqa iskaymanta kan: cheqay yachachikuykuna allinchasqa perfecto ordenninkupi, hinaspa puchuq ayllum. Qullqana wasiqa maypim mikuy huñusqa hinaspa rakisqa kashan. Imanas manápa t’aqwiyyan, Capernaúmpa t’aqwiyyan, hinaspa Hanaq Pachamanta T’antawan kasqan hina—“mikuy”mi asuntun.

“Ycha”qaqaqaqa warmikunaq rikch’ayninpi aswan allin aceitimi, chayqa rikch’achin runapaq kawsaychasqa kayninta, Espíritu Santota, hinaspa profético willakuyta, mayqinchus Espíritu Santota apamun Cristoq kayninta wiñachiqkunaq sunqunman hinaspa yuyayninman. “Ycha”qa Joelpa “musuq vinon”mi, mayqinchus Efraínpa machasqakunamanta t’aqasqa kan. Iskay angelpa ukhupi capstone templopa pruebanta atipanakunaykipaqqa, ñawpaqta hawa llaqtapi kaq ñawpaq alpha cimientopa pruebanta atipasaq kanki. Sichus mana cimientota chaskirqankichu, mana atinki chay cimientopi hatarichisqa templomanta huknin kayta; ichaga sichus mana chay cimientopa pruebanta atipakunaq yupayninpi kankichu, espirituykiq llullaq wasinta aqupi ruwanki. Juanqa chay llullaq espiritual wasita sutichan: “Satanaspa sinagoga”, hinaspa Jeremíasqa: “asikukunaq huñunakuynin”.

Lliw chunka rakiykunatawan ofrendakunatapas waqaychana wasi ukhuman apamuychik nisqaqa ukhu prueban, maypichus selloq churakusun. Allpa pichana runaqa Diospa puchuq llaqtanta hatunchasqa kajonman wikch'uykurqa, chayta ruwaspanmi llapan chunka rakiykunata waqaychana wasiman apamuy llañkayta rikuchirqa. Levitakunan ofrenda kanku, paypa oqarisqa ofrenda, hanaq p'unchawpa ventanakunamanta bendiciónta jich'amusqanpacha. Allpa pichana runaqa joyankunaqa paypa puchuq llaqtanmi kanku, hinaspa Isaías qelqapi suqta capítulopi chay puchuq llaqtakunaqa chunka rakiy hina reqsichisqa kanku.

Chaymi ñoqaqa nirqani: Señor, ¿hayk'aqkamataq? Paytaq kutichiwarraq: llaqtakuna runayuq mana kachkaspankukama waqlliykusqa kanankama, wasikunapas runa mana kachkaspankukama, hallp'apas tukuy hinantin chunyaykusqa kanankama, Señor-taq runakunata karu karuman anchuchisqankama, hallp'a chawpipi hatun saqisqa kay kanankama. Ichaqa chaypiqa chunka hukninraq kanqa, kutimunqataq, mikhusqa kanqataq; hinallataq teil sach'a hina, roble sach'a hina, raphrankuta urmachiptinku ukhupi kallpayuq kasqanku hina, chayhinataq chaypa kallpanqa santu muhu kanqa. Isaías 6:11–13.

Apunchisqaqa “hayk'aqkama” nisqa tapuyta achka testigokunapi Domingo p'unchay kamachiyman rikuchisqanta reqsichin, hinaspa Isaías qanchisqa suqtayuq kimsa versículoypi angelkuna willakunku: “Santo, santo, santo, Señor de los ejércitosmi: tukuy kay pachaqa paypa glorianwan hunt'asqa kachkan.” Hermana Whiteqa kayta tinkuchin Apocalipsis chunka pusaqniyuqpi atiyiniyuq angelwan.

Paykuna [angelkuna] hamuq p'unchawkunata rikuspanku, maypachachus tukuy kay pacha paypa k'anchayninwan hunt'asqa kanqa chayta, chay atipaq yupaychana taki hukmanta hukman allin takiyan kutichisqa kachkan: “Santo, santo, santo, Señor de los Ejércitosmi.” Paykunataq Diosta hatunchaypi llapallan sonqonkuwan kuisqa kachkanku; paypa qayllanpi, paypa allin ñawpaq rimayninpa uranpi, manam imatapas aswanta munankuchu. Paypa rikch'ayninta apaypi, paypa servicionninta ruwaspa hinaspa payta yupaychaspaqa, aswan hatun munayninku hunt'asqapuni kachkan. Review and Herald, December 22, 1896.

Isaías soqtaqa reqsichin 9/11 p'unchayta, maypachachus kay pachaqa k'anchariq karqa Apocalipsis chunka pusaqniyuqpa iskay simikunamanta ñawpaq simipa k'anchayninwan. Isaías “hayk'aqkamataq” nispa tapusqanpi, chay capítuloq historianninqa reqsichisqa kachkan 9/11 p'unchaymanta Domingo kamachikuykama, maypachachus iskay simi chayamun. Isaíasca yachachiwanchik Domingo kamachikuypi huk puchuq ayllu kananta—chayqa chunka hukninmanta hukninmi. Chay puchuq aylluq ukhunpi ima kaqnin kan—aceite paykunaq vasunkunapi.

Ichaqa chaypi chunka hukninmi qhipanqa [diezmo], hinaspataq kutimunqa, mikusqaña kanqa: hina kasqa hina teil sach'a, hina kasqa hina roble sach'a, paykunapi kallpanku kachkan, raprankuta urmachiptinku; chay hinataq ch'uya mirayqa chaypa kallpan kanqa. Isaías 6:13.

“Chunka kaq” nisqakunaqa maykankuchus “kutimukuqkuna”, Malakíasqa, chaynataq Jeremíasqa kutimunaykipaq waqyasqanman kutichikuspa. Paykunaqa runa kay sach'akuna kanku, Dios kaywan huñusqa (santo muru). Mikhusqa kanqaku, imaraykuchus manam willakuqkuna

sapallanchu kanku, aswanpas Pentecostés p'unchaypa wayrachi t'antakunaq unanchanmi kanku; paykunam willakuy kanku, maytachu mana judío nacionkuna mikhunqaku.

Chaymi Señorqa nin: Sichus kutirimunki chayqa, kutichisqayki kani, ñawpaqniypi sayanki; hinaspa allin ancha chanin kaqta mana allin millay kaqmanta rakinki chayqa, simiyniy hina kanki. Paykunaqa qamman kutirichunku; qanqa ama paykunaman kutiriychu. Jeremías 15:19.

Jeremíasqa rikuchin angelpa makinpi kaq willakuyta mikhusqankuta, chayqa alfa kasqa, hinaspa qallariy, cimientokhina pruebaymi, Augustoq 11 p'unchawnin 1840 watapi, 1888 watapi, hinaspa 9/11 nisqapi rikuchisqa; payqa ninmi tarirqani simikunata, hinaspa mikhurqani.

Qampa simikuna tariyusqa karqan, hinaspan noqaqa mikurqani; qampa simiykitaq sonqoypaq kusikuy karqan, hinaspa sonqoypa ancha kusikuynin: imaraykuchus qampa sutiykiwan sutichasqa kani, ay Apu Dios, ejercitokunapa Diosnin. Jeremías 15:16.

Jeremíasqa sutinta Diospa sutimpi waqyachisqa kashan angelpa makimpi kaq huch'uy librota mikhuptin; chay willakuytaq kusiya hinallataq sonqopi ancha kusikuyta paqarichirqan, p'enqaypa contranpi. Diospa sutin Jeremíasman qosqa kaptinqa, payqa Filadelfiapi kaq pachak tawa chunka tawa waranqata reqsichishan.

Atipayakkuqtaqa, paytaqa Diosniypa templonpi huk sayaq pilarta ruwasqa, manañataq hayk'aqpas llusinqachu. Pay patanpitaq qillqasqa Diosniypa sutinta, hinaspa Diosniypa llaqtanpa sutinta, musuq Jerusalén sutiuyta, mayqinchus Diosniymanta hanaq pachamanta uraykamun; hinaspataq qillqasqa pay patanpi musuq sutiya. Apocalipsis 3:12.

Jeremíasqa 11/9 willakuyta mikurqa, hinaspataq 2020 watapi julio killapa 18 p'unchayninpi llakikuyta muchurqa.

Manaqa manam asipaqkuna tantakuypi tiyarisqachu, nitaq kusikusqachu; sapallaymi tiyarisqani makiykirayku, piñakuyniykiwan hunt'asqa kasqayrayku. Imaraykutaq nanaynīy mana tukukuq, ch'uqriynīytaq mana hampiy atikuq, hampisqa kayta mana munan? ¿Qamchu lliwllata noqapaq llullaq hina kanayki, chinkaq unu hina? Jeremías 15:17, 18.

Jeremíaspa “asipayak runakuna huñunakuynin”qa Filadelfiawan Esmirnapa “Satanaspa sinagogan”mi, paykunaqa judíokuna kasqankuta nin, ichaqa manam chaychu kanku. Jeremíasqa mana kusikurqachu, imaraykuchus paypa willakusqan qillqasqa willakuy llulla willakuy karqa, chaymi p'enqayllata paqarichirqan, mana kusikuytachu. Jeremíaspa “wiñaypaq k'irisqan hampiyman mana munasqa”qa kimsa p'unchaw kуска huk chawpi p'unchawmi karqa, chay pacha asipayak runakuna huñunakuynin kusikurqan, Jeremías, Moisés, Elíaswan wañusqa, ch'aki tullukunapa waqaychan pampapi puriq ñanpi. Chay iskayrayaywan mana yachay atiywan hunt'asqa pachapa chawpinpi, Señorqa Jeremíasta kutimunanta mañarqan.

Chaymi hina nin Señor: Sichus kutirinki, chayqa kutichisqayki, ñawpaqniypi sayanaykipaq; hinaspa allin ancha chanin kaqta mana allin, millay kaqmanta horqonki chayqa, simiyniy hina kanki. Paykuna qamman kutimuchunku; ichaqa ama qam paykunaman kutiychu. Hinaspa kay llaqtapaq qamta ruwasqayki muyurisqa anta pirqahina; paykuna qamwan maqanakunqaku, ichaqa manam atipanqakuchu; ñoqaqa qanwan kashani qespichisunaypaq, hinaspa libranaypaq,

nin Señor. Hinaspa saquesqayki mana allin runakunapa makinmanta, hinaspa qespichisqayki manchachiqkunapa makinmanta. Jeremías 15:19–21.

Jeremías kutimuyman chayqa, Dios payta huk ejército ruwanman, bronce manta perqawan rikuchisqa, chaymanmi iskayninpas “mana alli runakuna” hinaspa “manchachiqkuna” maqanakunqaku, ichaqa mana atipayta atinankuchu. Kaymi yuraj caballokunapa ejercitun, caballopi puriqkuna yuraj linumanta p’achallikusqa. Chay ejércitoqa, utaq chay bronce manta perqaqa, Jeremías kutimuptin sayarichisqa; sichus hinaspa hayk’aqpas, pay allin kaqta mana allin kaqmanta t’aqan. Ezequiel kimsa chunka qanchisniyuqpi, panay White nisqanman hina Diospa puchuq ayllunkunamanta ejércitoqa kutimusqankumanta qhipaman sayarin. Puchuq kaqkuna kutimunku, chaymantataq atinyuq ejército hina sayarinku, allin kaqta mana allin kaqmanta t’aqaspa, hinaspataq Diospa simin tukunku. Cheqaqta rakiyta yachanku cheqaq kaypa siminta, trígota qaranmanta t’aqaspa, imaraykuchus paykunaqa kikin kamachikuykunata apaykachkanku taytankumanta, payqa huk maranero karqa, aswan sumaq t’antata wakichiypi yachaq. Sichus paykuna allin kaqta mana allin kaqmanta t’aqanku, cheqaq kayta pantasqamanta, chayqa Diospa ricchakuqnin kanqaku Dios mana alli runakunata yachaqkunamanta t’aqaptin.

Jeremíasqa kutimuyta waqyakuqta 2023 watapi uyarispa kutimuran; chaymanta 2024 watapi llakikurqan, hatun huñunakuq runakuna Romaq visionta sayarichisqan saphi pruebapi t’aqakusqanrayku. Jeremíasqa allinta t’aqarqan chanin kaqta mana allin kaqmanta, cheqaq kayta pantasqa yachachikuy manta, hinallataq purirqan hanaq p’unchawkunapa punkunkuna kicharisqapi omega ukhupi pruebakama. Hanaq p’unchawkuna kicharikuptin, atipaq iglesiaqa wakichisqaña karqan. Payqa pasaran saphi hawa alpha pruebayta; chaymantataq pasaran hanaq p’unchawkunapa punkunkunamanta ukhupi omega pruebayta. Ichapas pasan hinaspa Diospa ejercitopaq hukninman tukukun, mana chayqa wayraqa punkunkunamanta wayq’osqa hurqun. Hatun pampaman wikch’usqa kachkan, imaynachus Shebnaqa Isaías iskay chunka iskayniyuqpi karqan, utaq ataúdman wikch’usqa kachkan. Payqa icha ataúdman wikch’usqa kachkan, icha templomanta qarqosqa kachkan, imaynachus Nehemíasqa Tobíasqa qarqorqan utaq Cristoqa qolqe rantiqkuna rantikuqkunata qarqorqan. Allpa pichana runa joyakunata ataúdman wikch’uptin, ataúdqa icha Diospa Siminmi musuq cheqaq kaypa marcope, utaq ataúdqa Diospa templonmi; iskayninpas Cristomanta señalkunam, hinaspa Cristoqa mana rakisqa kananpaqchu.

¿Acaso está dividido Cristo? ¿Fue Pablo crucificado por vosotros? ¿O fuisteis bautizados en el nombre de Pablo? 1 Corintios 1:13.

Cristoqa mana Pablomanta rakisqachu karqan. Dios kayqa mana Pablopa runa kayninmanta rakisqachu karqan. Pablu runa, Dios Kaypa sutimpi bautizaspaqa, mana ima rakiychu karqan, imaraykuchus runa kachaqa Diosmanta willakuyninwan hukllachasqa kasharqan. Pabluqa Dios Kaywan chayhina chiqapta hukllachasqa karqan, imaynan Efraín llaqtapas idolonkunaawan hukllachasqa karqan chayhinata.

Millerpa musquyninpi, paykuna temploman (ataúl nisqaman) wikch’usqa kaqkunaqa Malakías kimsa qillqapi chunkasqa kaq diezmo-kuna kanku, mayqenkunata qollqewasiman apamunankupaq, chaypi mikhuna waqaychasqa kaspas rakisqa kananpaq. Chay qollqewasiqa pachak tawa chunka

tawa waranqa runakunapa templonmi, ichaqa Pedro nisqan hina, “huk espiritu wasi, huk ch’uya sacerdocionkuna.” Ataúlqa espiritu wasim, joya-kunaqa sacerdociom. Chayrayku Millerpa musquyninqa “81” p’anqapi qillqasqa kachkan, Diosmanta Hatun Sumo Sacerdoteqa unanchaqaqin hina, pusaq chunka runa sacerdotekunawan huñusqa.

Millerpa musquyninpiqa allpa pichanawan runaqa rikuchin alhajas apamuyta, (chaykunam kanku Isaíaspaq diezmokuna hinaspa Malaquíaspasq ofrendakuna), pay alhajasta temploman wikch’uykaptin, chaymi qolqewasi, chaymi casket nisqa. Achka kutin iskay tapuykuna kachkan iskay kaq angelwan kуска, hinaspa omega pruebanqa iskay kaq angelmi alpha pruebaywan hinaspa kimsa kaq litmus pruebaywan tupachisqa. Qayakuyninqa kutimuytañam, hinaspa chay kutimuynin rikuchikun llapa diezmokunata hinaspa ofrendakunata qolqewasiman apamuspa, wasinpi mikhuna kananpaq. Kaypi iskay tapuykunaqa kaykunam: ¿imataq “mikhuna” nisqaqa? hinaspa ¿imataq “qolqewasi” nisqaqa?

Sichus allkakuna chay willakuy apaqkuna kanku, utaq sichus allkakuna chay willakuy kashan, chaymi iskay tapuykunata imayna kutichinapaq kasqanta kamachin. Sichus chayqa willakuy apaqkuna kanku, chayqa paykuna chunka hukniyuqmanta hukninmi templota hunt’achinku, chay templotaqa iskay ñiqin puriypi sapa kuti sayachisqa. Sichus chayqa willakuy kashan, chayqa Chawpi Tuta Qapariyniyuq willakuymi templopa umalliq ruminta hina hunt’asqa tukupun, hinallataq iskay ñiqin angelpa willakuynin kallpachasqa kasqanmanta.

Hinaspanmi nirqa: Kayraykum qhariqa taytanta mamantawan saqispa warminman hap’ipakunan; iskayninkutaq huk aychallaña kanqaku. Chayrayku mana ñaña iskaychu kanku, aswanqa huk aychallañam. Chaymi Dios huñuchisqantaqa runa ama t’aqachunchu. Mateo 19:5, 6.

Kay yachayta qatiqkusaqku hamuq qillqapi.

“Cristopa ñawpaq hamuynin willakuymantami kutichisqa karqani. Juantaqa kacharisqa karqa Elíasqa espiritunwan atiyinwan, Jesuspa ñanta waqaychayanpaq. Juanpa qhawaychayninta mana chaskiqkunaqa Jesuspa yachachikuyninkunamanta mana allinchasqachu karqanku. Hamuyninta ñawpaqmanta willaq willakuymantami hark’asqankurayku, chaypi churakusqanku, mana usqhaylla chaskinankupaq aswan kallpayoq pruebakunata payqa Mesías kasqanmanta. Satanásmi Juanpa willakuyninta qhispiqkunaqa astawanraq púsarqa, Cristota mana chaskinankupaq hinaspa chakatanankupaq. Chayta ruwaspaqa kikinkuta churakurqanku maypichus mana atinkuchu Pentecostés p’unchaypi bendicionta chaskiyta, mayqenchus yachachinman karqa hanaq pacha santuario ukhuman yaykunapaq ñanta. Templopa cortinanta llik’isqa kaymi rikuchirqa judío sacrificiokuna hinaspa kamachikuykunaqa manaña chaskisqa kanqachu. Hatun Sacrificiota haywasqaña karqa hinaspa chaskisqaña karqa, hinaspa Pentecostés p’unchaypi uraykamusqa Espíritu Santomi discipulokunapa yuyayninkuta apaq karqa kay pachapi santuario-manta hanaq pacha santuario-man, maymanchus Jesus yaykurqa kikimpa yawarninwan, discipulonkuna pataman pampachakuyninpa allinkayninkunata ichamunanpaq. Ichaqa judíokunaqa llapa tutayaq ukhupi saqisqa karqanku. Qespichiy planomanta hap’iyta atinankukama llapa k’anchayta chinkachirqanku, hinaspataq yanqaña sacrificioninkupi hinaspa ofrendaninkupi confiakurqanku. Hanaq pacha santuariomí kay

pachapi santuariopa rantinman churakusqaña karqa, ichaqa paykunaqa chay tikraymanta ima yachaytapas mana charirqankuchu. Chayraykuqa manam Cristopa santo lugarman mediacionninmanta allinchakuyta atirqankuchu.”

“Achkakunaqa mancharisqa sonqowan qhawanku judío runakunaq puriynta, Cristo-ta mana chaskispa chakataypi wañuchisqankumanta; hinaspa p’inqaywan ñak’arisqa qhispichisqankumanta willakuyta ñawinchaspanku, yuyanku payta munasqankuta, hinaspa mana Pedro hina ñiqsisaqchu karqanman, nitaq judío runakuna hina chakataypi wañuchisqanmanchu. Ichaqa Tukuy sonqokunata ñawiriq Diosqa, Jesusmanta munakuyta nisqankuta pruebayman apamurqa. Llapan hanaq pachaqa ancha hatun intereswan qhawarqa ñawpaq angelpa willakuynin imayna chaskisqa kasqanta. Ichaqa achkakuna, Jesus-ta munasqankuta rimariqkuna, chakata willakuyninta ñawinchaspanku waqaqkuna, hamuyninmanta allin willakuyta asipayarqanku. Kusikuywan willakuyninta chaskinankumantaqa, pantasqa yachachiy kasqanta nirqanku. Paypa rikhurimusqanta munakuqkunata cheqniyarqanku, hinaspa iglesiakunamanta qarqorqanku. Ñawpaq willakuyta mana chaskiqkunaqa iskay ñiqin willakuymantapas mana yanapasqa kayta atirqankuchu; nitaq chawpi tuta qapariymantapas yanapasqa karqankuchu, chayqa wakichinanpaq karqa Jesuswan kуска iñiypa hanaq pacha santuarioq aswan santu lugarman yaykunankupaq. Ñawpaq iskay willakuykunata rechazasqankurayku, yuyayninkuta hina tutayachirqanku, chayrayku kinsa ñiqin angelpa willakuyninpi mana ima k’anchaytapas rikuyta atinkuchu, mayqenñan aswan santu lugarman yaykunapaq kasqanta rikuchiypi. Noqaqa rikurqani: imaynan judío runakuna Jesus-ta chakataypi wañuchirqanku, chay hinallataq suti cristianokuna kay willakuykunata chakataypi wañuchirqanku; chayrayku aswan santu lugarman ñanmanta mana yachayniyuqchu kanku, hinaspa chaypi Jesuspa mañakuyninrayku mana yanapasqa kayta atinkuchu. Judío runakuna hina, mana allin sacrificiokunata haywarqanku, chay hinallataq paykunapas mana allin mañakuyninkuta haywanku Jesuspa saquesqan cuartoman; hinaspa Supay, llullakuyman kusikuspa, religionniyuq rikch’ayta hap’in, chay sutilla cristianokunaq yuyayninkuta payman pusaspa, atiyinwan, señalkunanwan, llulla musphachiq rurasqankunawan llamk’aspa, toqllanpi sinchita watananpaq.” Early Writings, 259–261.